

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

(Міненерговугілля України)

вул. Хрещатик, 30, м.Київ, 01601 тел.: (044) 206-38-44, 206-38-45, факс: 531-36-92

E-mail: kanc@mev.gov.ua, Код ЄДРПОУ 37471933

№ _____

На № _____

від _____

**Державна регуляторна
служба України**

Про погодження проекту
наказу Міненерговугілля

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України направляє на погодження проект наказу «Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці».

Додатки:

1. Копія проекту наказу Міненерговугілля – на 31 арк.
2. Копія пояснювальної записки – на 4 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу – на 15 арк.
4. Повідомлення про оприлюднення – на 1 арк.
5. Копія наказу Міненерговугілля «Про внесення змін до Плану діяльності Міненерговугілля України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік – на 2 арк.

Заступник Міністра

А. Корзун

217065

Ковальчук А. С. 206 36 80 м2

Міністерство енергетики та вугільної
промисловості України

№04/32-3492 від 03.05.2018

32

Державна регуляторна служба України
№ 6579/0/19-18 від 04.05.2018

0.31

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

«_____» _____

м. Київ

№ _____

Про затвердження Положення
щодо забезпечення операційної
безпеки об'єднаної енергетичної
системи України в частині
організації протиаварійної
роботи в електроенергетиці

Відповідно до пункту восьмого частини першої статті 33 Закону України «Про ринок електричної енергії», Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 року № 208, з метою підвищення надійності роботи об'єднаної енергетичної системи України

НАКАЗУЮ:

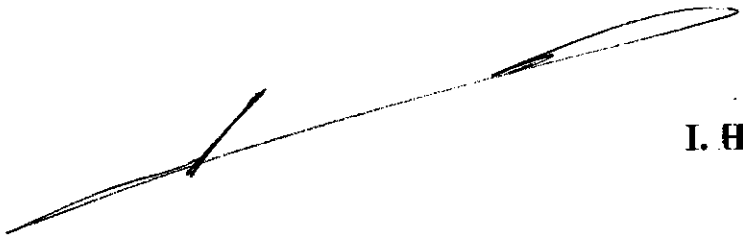
1. Затвердити Положення щодо забезпечення операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці, що додається.

2. Департаменту електроенергетичного комплексу у встановленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника
Міністра Корзуна А. В.

Міністр

A handwritten signature in black ink, consisting of a long, sweeping horizontal stroke with a small vertical tick mark near the center and a loop at the end.

I. Насалик

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
енергетики та вугільної
промисловості України
« ____ » _____ № _____

**ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
В ЧАСТИНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИАВАРІЙНОЇ РОБОТИ
В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ**

I. Сфера застосування

1. Це Положення визначає завдання та зміст протиаварійної роботи в сфері електроенергетики.

2. Дія цього Положення поширюється на діяльність енергогенеруючих компаній (електричні станції, крім ядерної частини атомної електричної станції) та енергопостачальників, ДП «НЕК «Укренерго» та Державну інспекцію енергетичного нагляду України (далі – Держенергонагляд).

3. Це Положення призначене для визначення функцій і обов'язків з організації та проведення протиаварійної роботи в структурних підрозділах енергогенеруючих компаній, енергопостачальників та ДП «НЕК «Укренерго».

II. Нормативні посилання

1. У цьому Положенні застосовуються вимоги таких нормативно-правових актів та нормативних документів:

- 1) Закону України «Про ринок електричної енергії»;
- 2) Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;
- 3) Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 року № 208;
- 4) Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 1997 року № 209;
- 5) Правил безпечної експлуатації електроустановок, затверджених наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 06 жовтня 1997 року № 257, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 січня 1998 року за № 11/2451;
- 6) Правил будови і безпечної експлуатації трубопроводів пари та гарячої води, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці України від 08 вересня 1998 року № 177, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 1998 року за № 636/3076;

7) Положення про спеціальну підготовку і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики України від 09 лютого 2004 року № 75, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2004 року за № 418/9017;

8) Правил пожежної безпеки в компаніях, на підприємствах та в організаціях енергетичної галузі України, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 26 липня 2005 року № 343, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2005 року за № 1230/11510;

9) Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017 (далі – ПТЕЕС);

10) Правил взаємовідносин між Державним підприємством «Національна енергетична компанія «Укренерго» та суб'єктами (об'єктами) електроенергетики в умовах паралельної роботи в складі Об'єднаної енергетичної системи України, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 02 червня 2008 року № 303, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 липня 2008 року за № 673/15364;

11) Інструкції про розслідування і облік технологічних порушень на об'єктах електроенергетики і в об'єднаній енергетичній системі України, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 09 червня 2005 року № 255 (у редакції наказу Міністерства палива та енергетики України від 29 грудня 2008 року № 668), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2005 року за № 1165/11445;

12) Порядку моніторингу за дотриманням стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України, затвердженого наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 10 листопада 2014 року № 797, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2014 року за № 1544/26321;

13) Правил охорони праці під час експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій, теплових мереж і тепловикористовувальних установок, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 грудня 2013 року № 892, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2127/24659;

14) Правил проведення протиаварійних тренувань персоналу електричних станцій та мереж, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 24 грудня 2013 року № 991, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 лютого 2014 року за № 328/25105;

15) Правил експлуатації електрозахисних засобів, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики від 05 червня 2001 року № 253;

16) Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правила, затверджені наказом Міністерства палива та енергетики України від 13 червня 2003 року № 296;

17) Розрахунку показників надійності для електростанцій, теплових мереж та енергокомпаній. Методики, затверджені наказом Міністерства палива та енергетики України від 23 грудня 2003 року № 782;

18) Організації роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики від 02 листопада 2005 року № 559.

2. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

1) аварія – це небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території об'єкта господарювання загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

2) аварійний запас – сукупність завчасно підготовлених устаткування та матеріалів, необхідних для якнайшвидшого відновлення пошкоджених елементів електричної мережі, та систем зв'язку з метою відновлення електропостачання;

3) відмова – подія, яка полягає у втраті об'єктом здатності виконувати потрібну функцію, тобто у порушенні працездатного стану об'єкта;

4) відновлення – подія, яка полягає в тому, що після несправності об'єкт знову відновлює здатність виконувати потрібну функцію;

5) «вузьке» місце – невідповідність розміщення та/або режимів експлуатації обладнання, а також будівель та споруд проектам, заводським інструкціям, діючим НД, НТД, сучасним режимам енергосистем, відсутність проектної та/або заводської документації, типової інструкції з експлуатації, що збільшує вірогідність технологічного порушення внаслідок наявності «вузького» місця;

6) дефект – кожна окрема невідповідність об'єкта встановленим вимогам;

7) експлуатація устаткування – стадія життєвого циклу устаткування від моменту введення його в роботу і до виведення з роботи, протягом якої підтримується і відновлюється його роботоздатність. Експлуатація устаткування поділяється на чотири оперативних стани: робота, резерв, ремонт і консервація;

8) експертне обстеження (технічне діагностування) – комплекс робіт з визначення технічного стану, умов і строку подальшої безпечної експлуатації устаткування з урахуванням режиму роботи, а також визначення потреби у проведенні ремонту, модернізації, реконструкції або виведенні з експлуатації;

9) електричні вимірювання — це сукупність дій, виконуваних за допомогою засобів вимірювання, з метою знаходження числового значення вимірюваної електричної величини в прийнятих одиницях вимірювання;

10) енерговиробництво – виробництво електричної чи теплової енергії;

11) енергоустановка – комплекс взаємопов'язаного устаткування та споруд, призначений для виробництва чи перетворення, передачі, накопичення, розподілення та споживання енергії;

12) живучість енергосистеми – властивість зберігати обмежену працездатність в умовах впливу відмов її складових частин;

13) моніторинг – система безперервних спостережень за роботою ОЕС України і об'єктів електроенергетики (поточний моніторинг) і комплекс робіт з оцінки технічного стану та організації експлуатації енергетичного обладнання на об'єктах електроенергетики (систематичний моніторинг);

14) нормальна експлуатація – стан устаткування, який відповідає прийнятій у проекті технології виробництва і передачі споживачам електричної

та теплової енергії, включаючи пуски-зупинення, технічне обслуговування та ремонти;

15) надійність – властивість об'єкта зберігати в часі в установлених межах значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування;

16) огляд – контроль технічного стану, що здійснюється переважно з використанням органолептичних методів і засобів вимірювальної техніки, номенклатуру яких встановлено організаційно-методичними документами;

17) пошкодження – подія, яка полягає у порушенні справного стану об'єкта, коли зберігається його працездатність;

18) протиаварійна робота – складова частина забезпечення операційної безпеки ОЕС України, яка представляє собою діяльність персоналу об'єктів електроенергетики, енергогенеруючих компаній, енергопостачальників та ДП «НЕК «Укренерго», спрямовану на зниження до мінімуму імовірності виникнення, розвитку технологічних порушень і їх негативних наслідків, а також запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру, яку координують відповідні структурні підрозділи Міненерговугілля;

19) технічний керівник електроенергетичного підприємства – головний інженер, технічний директор, головний диспетчер;

20) технічний нагляд – перевірка відповідності об'єкта і умов його використання до встановлених технічних вимог;

21) технічний огляд – комплекс робіт з контролю технічного стану, що здійснюється переважно з використанням органолептичних методів і засобів

вимірювальної техніки, номенклатуру яких встановлено організаційно-методичними документами, та випробуванням устаткування (повний технічний огляд) або тільки з огляду (частковий технічний огляд), що проводиться у строк, у випадках та в обсязі, визначених нормативно-правовими актами з охорони праці, організаційно-методичними та експлуатаційними документами;

22) технічний стан устаткування – стан устаткування в певний момент часу і в певних умовах зовнішнього середовища, який характеризується значенням параметрів, установлених технічними та експлуатаційними документами;

23) технологічне порушення – пошкодження енергетичного устаткування і споруд, порушення їхньої роботоздатності, порушення нормального режиму роботи або надійності електроенергетичного підприємства, електричних і теплових мереж, що призводить до зупину або зниження їхньої потужності. Технологічні порушення поділяються на відмови та аварії;

24) цех (дільниця) – частина енергетичного підприємства з комплексом устаткування, що виконує певні функції для забезпечення його (її) нормального функціонування.

3. Інші терміни вживаються в значеннях наведених у:

1) Законі України «Про ринок електричної енергії» – електростанція, електроенергетичне підприємство, об'єднана енергетична система України, об'єкт електроенергетики, операційна безпека мережі, оператор системи передачі;

2) Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності» – ліцензія.

4. У цьому Положенні вживаються такі скорочення:

АЕС	– атомна електростанція;
АСО АТП	– автоматизована система обліку і аналізу технологічних порушень в електроенергетиці;
ГАЕС	– гідроакумуюча електростанція;
ЗДТК	– засоби диспетчерсько-технологічного керування;
ЕЕС	– електроенергетичні системи;
МЕМ	– магістральні електричні мережі;
ДП «НЕК «Укренерго»	– державне підприємство, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління ОЕС України;
ОЕС	– об'єднана енергетична система;
ПА	– протиаварійна автоматика;
ПБЕ	– правила безпечної експлуатації;
ПОП	– правила охорони праці;
ПОЕМ	– правила охорони електричних мереж;
ППБ	– правила пожежної безпеки;
ПТЕ	– правила технічної експлуатації;
ПУЕ	– правила улаштування електроустановок;
РЗА	– релейний захист і автоматика;
ТЕС	– теплова електростанція;
ТЕЦ	– теплоелектроцентрально.

III. Загальні положення

1. Одними із основних завдань в електроенергетиці є забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії, створення системи безпечної і надійної експлуатації об'єктів електроенергетики, створення умов для розвитку і підвищення її технічного рівня, підвищення екологічної безпеки об'єктів електроенергетики, додержання єдиних державних норм, правил і стандартів всіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом чи перетворенням, передачею, розподілом, постачанням, використанням і споживанням електричної та теплової енергії, збереження цілісності та забезпечення надійного і ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею.

2. Протиаварійна робота є однією з основних складових діяльності керівництва та всього персоналу структурних підрозділів ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих компаній та енергопостачальників.

3. Мета і завдання організації протиаварійної роботи:

1) збереження живучості ОЕС України, надійна експлуатація енергетичного устаткування, безперервне та якісне енергопостачання споживачів відповідно до вимог нормативних документів, забезпечення безпечних умов праці, моніторинг за дотриманням стандартів операційної безпеки згідно Порядку моніторингу за дотриманням стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України, затвердженого наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 10 листопада 2014 року № 797, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2014 року за № 1544/26321;

2) діяльність персоналу ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих та енергопостачальних компаній, спрямована на зниження до практично можливого мінімуму ймовірності виникнення, розвитку і негативних наслідків

технологічних порушень, а також шкідливого впливу на людей і навколишнє середовище при енерговиробництві;

3) підтримання нормативної якості електричної та теплової енергії, яка виробляється, передається мережами та відпускається споживачам;

4) забезпечення єдиної централізованої системи оперативно-технологічного управління ОЕС України;

5) утримання устаткування, будівель і споруд у стані експлуатаційної готовності;

6) отримання дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;

7) виконання науково-технічних розробок, спрямованих на підвищення надійності устаткування та безпеку енергетичного виробництва;

8) виконання державного і відомчого технічного нагляду за експлуатацією енергоустаткування, будівель і споруд;

9) підготовка експлуатаційного персоналу на виробництві відповідно до вимог Організації роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики від 02 листопада 2005 року № 559;

10) своєчасне виявлення і усунення потенційних осередків виникнення і розвитку технологічних порушень, встановлення причин їхнього виникнення і причинно-наслідкових зв'язків;

11) розслідування технологічних порушень, розробка заходів щодо усунення їхніх наслідків та запобігання виникненню і розвитку технологічних порушень;

12) вдосконалення проектних рішень, устаткування, пристроїв, технологічних схем і режимів роботи на об'єктах електроенергетики;

13) визначення та усунення «вузьких» місць, виявлених під час експлуатації обладнання, будівель і споруд;

14) удосконалення нормативної та інформаційно-довідкової документації щодо обслуговування енергоустаткування.

IV. Організація протиаварійної роботи

1. Організаційна структура протиаварійної роботи

1. Для організації протиаварійної роботи ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючі компанії, енергопостачальники, створюють служби протиаварійної роботи і технічного нагляду та підрозділи відомчого нагляду.

2. Департамент електроенергетичного комплексу Міненерговугілля забезпечує координацію діяльності ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих компаній, енергопостачальників та Держенергонагляду щодо організації та ведення протиаварійної роботи в електроенергетичній галузі України в межах своєї компетенції.

2. Керівництво протиаварійною роботою

1. Керівництво протиаварійною роботою в енергопостачальних та енергогенеруючих компаніях здійснюється технічними керівниками.

2. Підрозділи відомчого нагляду (служби протиаварійної роботи і технічного нагляду), які є в енергопостачальних та енергогенеруючих компаніях, підпорядковуються безпосередньо технічному керівнику електроенергетичного підприємства.

3. Напрямки протиаварійної роботи

1. Виходячи з основних завдань, протиаварійну роботу в галузі організують за напрямками:

- 1) експлуатація;
- 2) технічний нагляд та інспектування;
- 3) запровадження інноваційних технологій.

За напрямком експлуатації в ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих та енергопостачальних компаніях протиаварійну роботу, в межах їх функцій, виконують – технічні департаменти, управління, служби (цехи, райони мереж тощо), служби протиаварійної роботи і технічного нагляду, відділи з експлуатації устаткування та з оперативно-диспетчерського управління.

За напрямком технічного нагляду та інспектування в ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих та енергопостачальних компаніях протиаварійну роботу виконують – служби, управління, служби протиаварійної роботи і технічного нагляду (підрозділи відомчого технічного нагляду).

За напрямком запровадження інноваційних технологій, впровадження нової техніки та технології в ДП «НЕК «Укренерго», енергогенеруючих та енергопостачальних компаніях, протиаварійну роботу виконують – виробничо-технічні департаменти, управління, служби, відділи.

4. Зміст протиаварійної роботи

1. За напрямком експлуатації протиаварійна робота включає:

1) організацію експлуатації, у тому числі проведення технічних оглядів та експертних обстежень (технічних діагностувань) устаткування;

2) підготовку персоналу і допуск його до самостійної роботи у відповідності з вимогами Організації роботи з персоналом підприємств електроенергетики. Положення, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики від 02 листопада 2005 року № 559, Положення про спеціальну підготовку і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики України від 09 лютого 2004 року № 75, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2004 року за № 418/9017, посадових і виробничих інструкцій;

3) дотримання енергогенеруючими компаніями та енергопостачальниками, які мають у своїй структурі оперативно-диспетчерські підрозділи, оперативно-диспетчерської дисципліни та Правил взаємовідносин між Державним підприємством «Національна енергетична компанія «Укренерго» та суб'єктами (об'єктами) електроенергетики в умовах паралельної роботи в складі Об'єднаної енергетичної системи України, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 02 червня 2008 року № 303, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 липня 2008 року за № 673/15364;

4) ведення режимів роботи, технічного обслуговування і ремонтів устаткування у відповідності до вимог ПТЕ, ПОП, ПБЕ, ППБ, ПУЕ, циркулярів та інших документів Міненерговугілля, а також інструкцій з експлуатації;

5) планування режиму роботи об'єкта електроенергетики, розрахунки нормальних, ремонтних та аварійних режимів об'єкта електроенергетики;

6) виконання функцій оперативно-технологічного керування режимами роботи об'єктів електроенергетики шляхом керування енергоустановками, виконання розпоряджень оперативно-диспетчерського персоналу вищого рівня та надання своєчасних узгоджень щодо режиму роботи обладнання, яке перебуває у оперативному віданні;

7) технічний контроль за виконанням вимог інструкцій під час пусків і зупинів енергетичного устаткування, оперативних перемикачів в електричних і теплових мережах;

8) розслідування та облік усіх технологічних порушень у відповідності до чинних нормативних документів;

9) розроблення та впровадження річних графіків, заходів, які забезпечують надійну, безпечну і економічну експлуатацію енергоустановок, у тому числі усунення «вузьких» місць експлуатації, здійснення модернізації устаткування, споруд, систем контролю і керування, пристроїв РЗА, ЗДТК та розроблення багаторічних планів технічного переоснащення електростанцій і мереж;

10) оцінку достатності попереджувальних і профілактичних заходів щодо підвищення технічного рівня експлуатації;

11) контроль за виконанням заходів щодо попередження технологічних порушень і готовності до їхньої ліквідації у разі виникнення та облік виконання протиаварійних заходів;

12) контроль за технічним станом устаткування персоналом, який виконує експлуатаційне і ремонтне обслуговування;

13) дотримання встановлених графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також застосування протиаварійних систем зниження навантаження в заданих обсягах, узагальнення та контроль додержання об'єктами електроенергетики графіків обмеження споживання електричної енергії та потужності і графіків аварійного відключення споживачів електричної енергії по регіонах України;

14) облік чинних нормативних документів, протиаварійних та експлуатаційних циркулярів, розробку документів та заходів щодо введення їх в дію, їх виконання та усунення порушень.

2. За напрямком технічного нагляду та інспектування (далі – технічний нагляд) протиаварійна робота включає:

1) контроль за виконанням ПТЕ, ПОЦ, ПБЕ, ППБ, ПУЕ, ПОЕМ, інших нормативних документів та інструкцій з експлуатації;

2) контроль за рівнем знань персоналу;

3) контроль за організацією розслідування технологічних порушень у роботі устаткування, розробленням заходів щодо попередження технологічних порушень та їх виконанням, аналізом та узагальненням результатів розслідувань;

4) контроль за виконанням профілактичних заходів щодо запобігання технологічним порушенням у роботі;

5) контроль за дотриманням установлених вимог щодо технічного обслуговування і ремонту устаткування;

6) контроль за організацією роботи з персоналом;

7) контроль за дотриманням режимів виробництва, постачання, установлених режимів споживання електричної і теплової енергії;

8) контроль за проведенням періодичного експертного обстеження (технічного діагностування) устаткування, будівель і споруд;

9) організацію розроблення нормативних документів і заходів для удосконалення експлуатації і підвищення надійності та економічності устаткування;

10) оцінку проведеної роботи з підприємствами, організаціями та установами щодо дотримання ними установлених режимів споживання електричної енергії і потужності, споживання теплової енергії;

11) контроль за виконанням вимог розпорядчих документів (приписів, розпоряджень тощо) наглядових органів, а також заходів, підготовлених за результатами розслідувань технологічних порушень у роботі устаткування;

12) контроль за станом технічної документації;

13) контроль за організацією претензійно-позовної роботи за фактами неякісного виготовлення, монтажу, ремонту устаткування;

14) аналіз заходів, вжитих енергогенеруючими компаніями та енергопостачальником щодо забезпечення надійної роботи електрообладнання та електричних мереж в осінньо-зимовий період.

3. За напрямком запровадження інноваційних технологій, впровадження нової техніки та технології протиаварійна робота включає:

1) розгляд і затвердження технічних завдань на розробку заводами-виробниками, науково-дослідними організаціями, проектними організаціями нових типів устаткування, проектів удосконалення технологічних процесів, створення нових схем і конструкцій;

2) розроблення та перегляд нормативних документів, циркулярів, рішень, інструкцій, методик з експлуатації та ремонту енергоустаткування, оперативно-технічного управління, охорони праці, пожежної безпеки, навчання персоналу;

3) розгляд техніко-економічних обґрунтувань енергоустановок, які підлягають технічному переоснащенню, модернізації та реконструкції;

4) підготовку технічних рішень щодо консервації або демонтажу низькоекономічного або застарілого устаткування;

5) організацію роботи щодо впровадження та освоєння нової техніки, механізації та автоматизації виробництва, комп'ютерних навчальних систем;

6) організацію збирання, обробки та аналізу даних про технологічні порушення в галузі з випуском галузевих інформаційних матеріалів, створення АСО АТП.

V. Функції енергогенеруючих та енергопостачальних компаній

1. Енергогенеруючі та енергопостачальні компанії, які працюють паралельно з ОЕС України, незалежно від форми власності і відомчої належності, забезпечують:

1) проведення робіт щодо підтримання належного стану та рівня експлуатації енергоустановок, визначених змістом протиаварійної роботи, що зазначаються у пункті 1 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

- 2) проведення технічного нагляду, визначеного пунктом 2 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;
- 3) впровадження нової техніки та технології для підтримання сучасного рівня розвитку енерговиробництва;
- 4) дотримання заданих умов енергопостачання споживачів;
- 5) підтримання регламентованої якості електричної і теплової енергії, яку відпускають споживачам;
- 6) підтримання устаткування, будівель і споруд у стані, який регламентовано нормативними документами;
- 7) розрахунок показників надійності згідно з Розрахунком показників надійності для електростанцій, теплових мереж та енергокомпаній. Методикою, затвердженою наказом Міністерства палива та енергетики України від 23 грудня 2003 року № 782;
- 8) видання енергогенеруючими та енергопостачальними компаніями щорічного наказу про протиаварійну роботу з визначення «вузьких» місць і аварійних осередків устаткування і споруд та заходів щодо їхнього усунення;
- 9) підготовку устаткування, будівель, споруд до роботи в осінньо-зимовий період і в екстремальних умовах (паводків, грозового періоду, сезону підвищених температур тощо) з виданням енергогенеруючими та енергопостачальними компаніями відповідних наказів і розробкою необхідних заходів;

10) утворення необхідного аварійного запасу устаткування, палива, запасних частин і матеріалів у відповідності до Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 775, та Норм аварійного запасу устаткування та матеріалів для магістральних електричних мереж напругою 220-750 кВ, затверджених наказом Міненерговугілля від 27 грудня 2012 року № 1089;

11) додержання умов пожежобезпеки, вибухобезпеки під час експлуатації устаткування;

12) організацію ознайомлення персоналу з галузевими нормативними та інформаційними матеріалами з аварійності та розробки протиаварійних заходів;

13) розроблення за участю ЕЕС заходів із забезпечення надійності і стійкості роботи основної схеми об'єктів електроенергетики (для електростанцій – головної схеми електричних з'єднань і станції в цілому) і її зв'язків з енергосистемою;

14) взаємна координація і погодження заходів, які необхідно надати для включення в План заходів щодо підвищення надійності роботи устаткування і стійкості ОЕС України та регіональних ЕЕС відповідно до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правил, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 13 червня 2003 року № 296;

15) планування організації й проведення протиаварійних тренувань із оперативним та оперативно-виробничим персоналом енергогенеруючих та енергопостачальних компаній.

2. Енергогенеруючі та енергопостачальні компанії забезпечують:

1) організацію виконання робіт щодо забезпечення належного рівня експлуатації енергоустановок, визначених змістом протиаварійної роботи, що зазначаються у пункті 1 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

2) технічний нагляд за підприємствами, підрозділами, організаціями, які входять до їх складу, передбаченого пунктом 2 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

3) виконання робіт з науково-технічного прогресу, впровадження, в межах компетенції, нової техніки і технології відповідно до пункту 3 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

4) контроль за станом металу на об'єктах енергогенеруючих та енергопостачальних компаній відповідно до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правил, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 13 червня 2003 року № 296;

5) видання та виконання щорічного наказу та плану протиаварійної роботи із зазначенням термінів виконання відповідних заходів і відповідальних осіб;

6) контроль за ефективною роботою об'єктів електроенергетики з метою повного використання установленної потужності, зниження вартості електричної та теплової енергії;

7) оновлення основних виробничих фондів об'єктів електроенергетики шляхом технічного переоснащення, реконструкції та модернізації;

8) розроблення довгострокових планів технічного переоснащення електростанцій і мереж, модернізації устаткування, споруд, систем контролю і

керування пристроїв релейного захисту і протиаварійної автоматики, ЗДТК та схеми розвитку електричних мереж;

9) контроль за станом кваліфікації персоналу та розповсюдження передових методів виробництва;

10) контроль за станом надійності роботи устаткування, пристроїв систем управління, експлуатації будівель і споруд;

11) контроль за організацією розслідування технологічних порушень, участь, за необхідності, у роботі комісій з розслідування технологічних порушень на об'єктах електроенергетики відповідно до Інструкції про розслідування і облік технологічних порушень на об'єктах електроенергетики і в об'єднаній енергетичній системі України, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 09 червня 2005 року № 255 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 29 грудня 2008 року № 668), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2005 року за № 1165/11445 (далі – Інструкція про розслідування і облік);

12) ведення обліку та звітності про технологічні порушення і показники надійності згідно з Інструкцією про розслідування і облік та Розрахунком показників надійності для електростанцій, теплових мереж і енергокомпаній. Методикою, затвердженою наказом Міністерства палива та енергетики України від 23 грудня 2003 року № 782;

13) підготовку пропозицій щодо необхідності розроблення і перегляду нормативних документів з експлуатації та протиаварійної роботи, випуску циркулярів, інформаційних листів тощо;

14) планування організації й проведення протиаварійних тренувань із оперативним та оперативно-виробничим персоналом енергогенеруючих компаній та енергопостачальників відповідно до Правил проведення протиаварійних тренувань персоналу електричних станцій та мереж, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 24 грудня 2013 року № 991, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 лютого 2014 року за № 328/25105;

15) методичне керівництво роботою служб протиаварійної роботи;

16) видання наказів, вказівок і рішень технічного керівника з питань протиаварійної роботи;

17) проведення нарад технічних керівників (головних інженерів) підпорядкованих енергогенеруючих та енергопостачальних компаній з питань протиаварійної роботи;

18) періодичний технічний огляд та експертне обстеження енергоустановок;

19) розгляд і опрацювання разом з ЕЕС, за участю Держенергонагляду, заходів з надійності і стійкості системоутворюючих мереж, головних схем електричних з'єднань електростанцій (і електростанцій в цілому), регіону і визначення основних заходів для їх подальшого включення до проекту щорічного галузевого Плану заходів щодо підвищення надійності роботи устаткування і стійкості ОЕС України та ЕЕС відповідно до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правил, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 13 червня 2003 року № 296.

3. ДП «НЕК «Укренерго» забезпечує:

1) проведення робіт щодо підтримання належного стану та рівня експлуатації енергоустановок, визначених змістом протиаварійної роботи, що зазначаються у пункті 1 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

2) проведення технічного нагляду, визначеного пунктом 2 підрозділу 4 розділу IV цього Порядку;

3) планування і ведення режиму роботи ОЕС України шляхом виконання розрахунків режиму, завдання та узгодження графіків роботи (навантаження) устаткування електростанцій і електричних мереж 220-750 кВ, розроблення і впровадження інструкцій з оперативно-технологічного керування відповідного рівня;

4) розроблення довгострокового плану технічного переоснащення і щорічного плану заходів щодо підвищення надійної роботи устаткування і стійкості ОЕС України, в якому зазначаються об'єкти, види і обсяги робіт, терміни реалізації, джерела фінансування заходів;

5) своєчасне виявлення, організація розробки та виконання заходів з усунення і нейтралізації аварійних осередків і причин виникнення технологічних порушень, облік технологічних порушень у ДП «НЕК «Укренерго»;

6) організацію розробки і реалізації заходів щодо зниження аварійності з вини персоналу на підставі аналізу технологічних порушень у ДП «НЕК «Укренерго»;

7) організацію і здійснення відомчого технічного нагляду за експлуатацією електричних мереж 220-750 кВ шляхом проведення моніторингу стану обладнання і організації експлуатації на підстанціях і повітряних лініях

електропередачі, тематичного обстеження рівня експлуатації та оперативного контролю за технічним станом електрообладнання і його експлуатацією в електроенергетичних підрозділах ДП «НЕК «Укренерго»;

8) усунення недоліків організації експлуатації і протиаварійної роботи;

9) видання рекомендацій з підтримання належного рівня експлуатації електричних мереж 220-750 кВ за результатами оперативного контролю;

10) проведення постійного аналізу технічного стану обладнання в експлуатації з метою своєчасного розроблення та реалізації заходів для забезпечення надійності його роботи;

11) аналіз структури аварійності в ДП «НЕК «Укренерго», підготовка відповідних розпорядчих та інформаційних матеріалів;

12) організацію розробки нових технологій та їх впровадження, в межах своєї компетенції, для підтримання сучасного рівня розвитку електричних мереж;

13) організацію розслідування технологічних порушень у роботі мереж і вжиття заходів щодо їхнього усунення та попередження;

14) організацію та проведення відновлювальних робіт;

15) підготовку пропозицій та узгодження технічних завдань на розробку та перегляд нормативних документів, узгодження нормативних документів з питань своєї діяльності;

16) розроблення і здійснення відомчого контролю за впровадженням нових систем протиаварійної автоматики та захисту, а також засобів зв'язку і диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. Здійснення відомчого нагляду за експлуатацією систем протиаварійної автоматики та захисту в мережах 220-750 кВ;

17) аналіз та узагальнення практики розробки і використання в електроенергетичних системах експлуатаційних документів, які регламентують виробничу і організаційну діяльність, розробка заходів щодо її вдосконалення;

18) проведення перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу ДП «НЕК «Укренерго» на базі навчально-тренувальних центрів, контроль організації навчання та роботи з персоналом;

19) організацію підготовки звітів, розроблення та випуск інформаційно-методичних матеріалів з аварійності;

20) підготовку та розсилання щомісячної звітності 16-енерго;

21) підготовку наказів, розпоряджень, інформаційних повідомлень і листів з питань протиаварійної роботи, а також технічного стану обладнання та його експлуатації;

22) планування режиму роботи, розрахунки нормальних, ремонтних та аварійних режимів енергогенеруючих компаній та енегопостачальника;

23) виконання функцій оперативно-технологічного керування режимами роботи енергогенеруючих компаній та енегопостачальника шляхом керування енергоустаткуванням і виконання розпоряджень оперативно-диспетчерського персоналу вищого рівня, дотримання оперативно-диспетчерської дисципліни;

24) відомчий контроль за виконанням вимог інструкцій під час пусків і зупинів енергетичного устаткування, оперативних перемикань в електричних мережах ДП «НЕК «Укренерго»;

25) відомчий контроль за режимом енергоспоживання енегопостачальника;

26) підтримання устаткування, будівель і споруд у стані, який регламентовано нормативними документами;

27) видання щорічного наказу про протиаварійну роботу;

28) визначення «вузьких» місць і аварійних осередків устаткування і споруд, їх аналіз та заходи щодо їхнього усунення;

29) підготовку устаткування, будівель, споруд до роботи в осінньо-зимовий період і в екстремальних умовах (паводків, грозового періоду, сезону підвищених температур тощо) з виданням відповідних наказів та розробкою необхідних заходів;

30) утворення необхідного аварійного запасу устаткування, палива, запасних частин і матеріалів;

31) додержання умов пожежобезпеки, вибухобезпеки під час експлуатації устаткування;

32) виконання розпорядчих документів органів державного нагляду в ДП «НЕК «Укренерго»;

33) організацію ознайомлення персоналу з галузевими нормативними та інформаційними матеріалами з аварійності та розробки протиаварійних заходів;

34) взаємна координація і погодження заходів, які необхідно надати для включення в План заходів щодо підвищення надійності роботи устаткування і стійкості ОЕС України та регіональних ЕЕС відповідно до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правил, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 13 червня 2003 року № 296.

4. Відокремлений підрозділ «Науково-проектний центр розвитку ОЕС України» ДП «НЕК «Укренерго» забезпечує:

1) виконання функцій головної організації зі стандартизації Міненерговугілля у електроенергетичній галузі;

2) координацію робіт з технічними комітетами стандартизації України, базовими організаціями стандартизації, підприємствами, установами та організаціями електроенергетичної галузі щодо визначення доцільності розроблення та впровадження на об'єктах галузі нових національних стандартів, у тому числі гармонізованих з міжнародними та регіональними стандартами;

3) контроль за дотриманням єдиних правил розроблення, погодження, прийняття, перевірки, перегляду, скасування та застосування нормативних документів у електроенергетичній галузі;

4) перевірку нормативних документів у електроенергетичній галузі не рідше одного разу на 5 років від дня їх прийняття;

5) ведення єдиного реєстру нормативних документів, затверджених наказами об'єктів електроенергетики галузі;

6) створення, функціонування та актуалізацію електронних баз нормативних документів за визначеним напрямком діяльності;

7) складання, видання та розповсюдження періодичних випусків інформаційних бюлетенів щодо нових нормативних документів за визначеним напрямком діяльності;

8) підготовку рішень з питань експлуатації та протиаварійної роботи, надання консультацій, роз'яснень тощо;

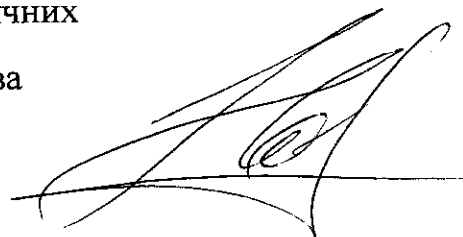
9) розповсюдження передового досвіду з питань експлуатації та протиаварійної роботи;

10) організацію збору на договірних засадах, обробку та аналіз інформації про аварійність устаткування в галузі та випуск оглядів, які містять статистичну інформацію про найбільш характерні порушення із заходами щодо їхнього усунення і запобігання;

11) аналіз показників надійності роботи енергоустаткування електростанцій, теплових мереж і енергогенеруючих компаній, енергопостачальників з розробленням рекомендацій щодо підвищення надійності;

12) розроблення і перегляд нормативної документації з питань проектування об'єктів електроенергетики, з урахуванням виявлених технологічних порушень.

Заступник директора Департаменту
електроенергетичного комплексу –
начальник відділу паливно-енергетичних
балансів та моніторингу виробництва
і споживання електроенергії

К. Новиков

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України
«Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС
України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці»**

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На теперішній час в Україні чинним є нормативний документ – «Організація протиаварійної роботи у Міненерго України Положення» ГКД 34.20.566-96 (далі – Положення).

Експлуатація об'єктів електроенергетики, систем централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, інших об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України, регламентується нормативно-правовими та нормативно-технічними документами. Водночас, згідно статті 33 Закону України «Про ринок електричної енергії» оператор системи передачі повинен забезпечувати операційну безпеку ОЕС України, так як операційна безпека мережі – це спроможність електричних станцій, системи передачі та систему розподілу функціонувати в нормальному режимі або якнайшвидше повертатися до нормального режиму роботи і таким чином забезпечувати надійне і безпечне постачання електричної енергії. В свою чергу це вимагає відповідної організації протиаварійної роботи в електроенергетиці, так як протиаварійна робота – складова частина забезпечення операційної безпеки ОЕС України, яка представляє собою діяльність персоналу енергогенеруючих компаній та енегопостачальника, спрямовану на зниження до мінімуму імовірності виникнення, розвитку технологічних порушень і їх негативних наслідків, а також запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

За період, що минув з часу введення в дію цього Положення в Україні сталися значні зміни в структурі енергетичної галузі. Змінився склад деяких енергогенеруючих та енергопостачальних компаній, деякі залишилися в державній формі власності, інші перетворені на акціонерні товариства.

Також сталися значні зміни в нормативній базі електроенергетичної галузі, що в свою чергу вимагає приведення зазначеного Положення у відповідність до вимог чинного законодавства.

Враховуючи вищезгадане та у відповідності до пункту 21 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» Міненерговугілля розробило нормативно-правовий акт у напрямку організації протиаварійної роботи в електроенергетиці.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою наказу є створення відповідно до законодавства порядку планування, підготовки, складання та проведення протиаварійної роботи для визначення відповідної системи безпечної і надійної експлуатації об'єктів електроенергетики, підвищення їх екологічної безпеки.

Досягнення поставленої мети вирішується за рахунок підвищення якості планування, підготовки, складання та проведення протиаварійної роботи на підприємствах електроенергетичної галузі.

Перегляд Положення виконано з урахуванням досвіду експлуатації та вимог існуючих національних стандартів у частині паралельної роботи електричних станцій та енергосистем у складі ОЕС України.

3. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами у зазначеній сфері є:

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Правила проведення протиаварійних тренувань персоналу електричних станцій та мереж, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 24.12.2013 № 991, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 за № 328/25105.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат з Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Наказ потребує погодження з Державною регуляторною службою України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

6. Регіональний аспект

Наказ не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць та функціонування місцевого самоврядування, не зачіпає прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку самоврядування.

6¹. Запобігання дискримінації

Наказ не містить положень із ознаками дискримінації.

7. Запобігання корупції

В наказі відсутні правила та процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Наказ розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку і технологій

Наказ не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Наказ не стосується соціально-трудової сфери суспільних відносин.

10. Оцінка регуляторного впливу

Наказ є регуляторним актом.

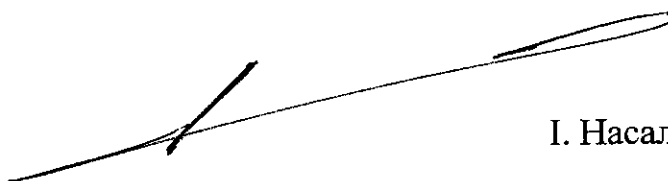
10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Відсутній вплив реалізації наказу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття наказу дозволить підвищити надійність роботи ОЕС України в цілому та енергопостачання споживачам електричної та теплової енергії, надасть можливість суб'єктам господарювання здійснювати свою діяльність в діючому нормативно-правовому полі та сприятиме запобіганню додатковим втратам, що можуть виникнути внаслідок аварійних відключень ліній енергопостачання та технологічних порушень на об'єктах електроенергетики.

Міністр енергетики та
вугільної промисловості України

I. Насалик

« _____ » _____

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України «Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці»

I. Визначення проблеми

Функціонування ринку електричної енергії, згідно статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) здійснюється на принципах забезпечення енергетичної безпеки України, безпеки постачання електричної енергії споживачам, створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики, збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України), єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею. Також державна політика в електроенергетиці в першу чергу спрямована на забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії (стаття 5 Закону). Водночас, безпека постачання електричної енергії – спроможність електроенергетичної галузі забезпечувати потреби споживачів в електричній енергії відповідно до вимог Закону. Згідно статті 33 Закону оператор системи передачі повинен забезпечувати операційну безпеку ОЕС України, так як операційна безпека мережі це спроможність електричних станцій, системи передачі та систему розподілу функціонувати в нормальному режимі або якнайшвидше повертатися до нормального режиму роботи і таким чином забезпечувати надійне і безпечне постачання електричної енергії. В свою чергу це вимагає відповідної організації протиаварійної роботи в електроенергетиці, так як протиаварійна робота – складова частина забезпечення операційної безпеки ОЕС України, яка представляє собою діяльність персоналу суб'єктів електроенергетики, спрямовану на зниження до мінімуму імовірності виникнення, розвитку технологічних порушень і їх

негативних наслідків, а також запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Протиаварійна робота має важливе значення так як неналежне проведення протиаварійної роботи призводить до недовипуску електричної та теплової енергії. Так у 2013 році недовипуск електроенергії склав 4235,762 тис. кВтг, у 2014 – 2428,16 тис. кВтг, у 2015 – 696,650 тис. кВтг, у 2016 – 93307,396 тис. кВтг. Недовипуск теплової енергії склав відповідно 2013 рік – 3891,190 Гкал, 2014 – 996,9 Гкал, 2015 – 223 Гкал, 2016 – 1303,2 Гкал. Зменшення цих показників напряду залежить від ефективності проведення протиаварійної роботи.

Експлуатація об'єктів електроенергетики, систем централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, інших об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України, регламентується відповідними нормативно-правовими та нормативно-технічними документами.

З часу введення в дію Положення «Організація протиаварійної роботи в Міненерго України (1996 рік) (далі – Положення) сталися значні зміни в електроенергетичній галузі, пов'язані з:

зміною внутрішньої структури оперативно-технологічного керування об'єктами ОЕС України;

зміною форм власності на електроенергетичних об'єктах, що входять до складу ОЕС України;

впровадженням нової техніки, нових схем і конструкцій, удосконаленням технологічних процесів тощо.

З огляду на вищевикладене та на підставі пунктів 7.2 і 8.3 Правил проведення робіт з національної стандартизації ДСТУ 1.2:2015 виникла нагальна потреба здійснити перегляд Положення. Враховуючи вимоги пункту 2.28 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 №34/5, розроблено нову редакцію Положення.

Проект наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України «Про затвердження Порядку забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи електроенергетиці» підготовлено з метою приведення у відповідність до законодавства порядку планування, підготовки, складання та проведення протиаварійної роботи для забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії, визначення відповідної системи безпечної і надійної експлуатації об'єктів електроенергетики, підвищення їх екологічної безпеки.

Проблема, яку вирішує нормативно-правовий акт - це підвищення надійності роботи обладнання мереж, електростанцій та об'єднаної енергетичної системи України в цілому.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Розроблений проект Положення дозволить забезпечити операційну безпеку ОЕС України за рахунок впровадження відповідної організації протиаварійної роботи суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, що сприятиме задоволенню у повній мірі потреб споживачів електричною енергією в Україні.

Усі оперативні команди і розпорядження державного підприємства, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління відповідно до законодавства України, підлягають беззаперечному виконанню всіма суб'єктами господарської діяльності, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України (частина друга статті 33 Закону). Тому за допомогою ринкових відносин проблема не може бути вирішена, оскільки структура оперативно-диспетчерського управління ОЕС України не є складовою ринкових відносин. За допомогою діючих регуляторних актів питання також не може бути вирішено, оскільки Порядок забезпечення

операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці є єдиним документом, який найбільш детально визначає порядок та організацію проведення протиаварійної роботи, яка направлена на попередження виникнення аварійних ситуацій та технологічних порушень.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

- приведення нормативно-правового акта у відповідність до законодавства та діючої в електроенергетиці нормативно-правової бази;
- підвищення якості проведення протиаварійної роботи в частині попередження технологічних порушень і аварій на підвідомчих об'єктах;
- урахування досвіду експлуатації та вимог існуючих національних правил, норм і стандартів у частині надійної паралельної роботи електричних станцій та енергосистем у складі ОЕС України.
- підвищення готовності устаткування електричних мереж до передавання та розподілу електричної енергії для забезпечення стійкого постачання електричною енергією споживачів, паралельної роботи об'єднаної енергетичної системи України з електроенергетичними системами іноземних держав;
- розвиток структури оперативно-технологічного керування об'єктами електричних мереж, розвиток інформаційної та телекомунікаційної інфраструктури;
- впровадження та розвиток сучасних систем контролю технічного стану, автоматичної діагностики і моніторингу технологічного устаткування об'єктів електричних мереж;

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації	Затвердження Положення, яке регулює питання організації проведення протиаварійної роботи дозволить визначити функції і обов'язки персоналу з організації та проведення протиаварійної роботи в структурних підрозділах суб'єктів електроенергетики.

протиаварійної роботи в електроенергетиці	<p>Основні завдання протиаварійної роботи, які встановлюються в Положенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збереження живучості ОЕС України, надійна експлуатація енергетичного устаткування, безперервне та якісне енергопостачання споживачів; - діяльність персоналу суб'єктів електроенергетики, спрямована на зниження до практично можливого мінімуму ймовірності виникнення та розвитку негативних наслідків технологічних порушень. <p>Положенням визначено, що протиаварійну роботу в галузі організують за напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - експлуатація; - технічний нагляд та інспектування; - запровадження інноваційних технологій.
Збереження існуючої ситуації без змін	<p>Якщо залишенням діючим положенням 1996 року не відповідає порядку планування, підготовки, проведення протиаварійної роботи в процесі виробничої діяльності сучасному енергетичному законодавству. Неналежне виконання дій з оперативного управління та обслуговування енергоустаткування електростанцій та мереж під час ліквідації аварій.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	<p>Підвищення надійності роботи Об'єднаної енергетичної системи України в цілому.</p> <p>Підвищення надійності енергопостачання споживачам електричної енергії України та експорту електроенергії.</p> <p>Підвищення якості роботи Об'єднаної енергетичної системи України в цілому та суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, що працюють у її складі.</p>	Не передбачаються
Збереження існуючої ситуації без змін	Вигоди не передбачаються	Залишення існуючої ситуації без змін призведе до збільшення кількості порушень режимів роботи

		<p>ОЕС України. Наслідком цього може стати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збільшення недовипуску теплової та електричної енергії; - шкідливий вплив на людей і навколишнє середовище при енерговиробництві; - розбалансування єдиної централізованої системи оперативно-технологічного управління ОЕС України.
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	Підвищення надійності постачання електричної енергії споживачам.	Не передбачаються
Збереження існуючої ситуації без змін	Вигоди не передбачаються	В разі неналежного здійснення протиаварійної роботи можливі виникнення порушення надійного постачання електричної енергії громадянам

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	58	19 (СЕС, ВЕС)	-	-	77
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	75	25			100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Затвердження	Підвищення надійності роботи	Сумарні витрати

Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	обладнання, надійності електропостачання та запобігання додаткових втрат від аварійних відключень та технологічних порушень.	суб'єктів господарювання, які виникатимуть внаслідок дії регуляторного акта складають 1238006 грн.
Збереження існуючої ситуації без змін		Затримує розвиток роботи суб'єктів господарювання у складі ОЕС України

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 обраний спосіб	1238006
Альтернатива 2	відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	4	Дозволяє вирішити проблему самим ефективним шляхом. Підвищує якість планування, підготовки, проведення протиаварійної роботи в процесі виробничої діяльності у порівнянні із збереженням існуючого стану. Цілі прийняття регуляторного акту будуть досягнуті повною мірою.
Збереження існуючої ситуації без змін	1	Проблема продовжує існувати. Не дозволяє запобігти можливим збиткам під час ліквідації аварій на енергоустановках електростанцій та мереж в результаті проведення неякісної протиаварійної роботи.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	Сприяє розвитку суб'єктів господарювання в напрямку належного виконання дій з оперативного управління та обслуговування енергоустановок електростанцій та мереж під час ліквідації аварій. Підвищення надійності функціонування ОЕС України.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання, які виникати-муть внаслідок дії регуляторного акта складають 1238006 грн.	Підвищує якість планування, підготовки, проведення протиаварійної роботи в процесі виробничої діяльності у порівнянні із збереженням існуючого стану.
Збереження існуючої ситуації без змін	Не передбачається	Відсутні	Можливі виникнення порушення режимів роботи заданих при оперативно-диспетчерському керуванні ОЕС України

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці	Підвищує якість проведення протиаварійної роботи в частині попередження технологічних порушень і аварій на підвідомчих об'єктах, враховує досвід експлуатації та вимоги існуючих національних правил, норм і стандартів у частині надійної паралельної роботи електричних станцій та енергосистем у складі ОЕС України	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається
Збереження існуючої ситуації без змін	Сприятиме виникненню технологічних порушень в ОЕС України. Не вирішує визначену проблему та не забезпечує цілей державного регулювання	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається

V. Механізми та заходи, як забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта, який забезпечить встановлення основних напрямків та завдань з організації ведення протиаварійної роботи суб'єктів господарювання в електроенергетиці, а саме:

встановлення відповідної організаційної структури протиаварійної роботи суб'єктів (об'єктів) електроенергетики;

визначення основних напрямків ведення протиаварійної роботи суб'єктів (об'єктів) електроенергетики;

визначення основних завдань та змісту протиаварійної роботи суб'єктів (об'єктів) електроенергетики;

визначення функцій суб'єктів (об'єктів) електроенергетики в процесі ведення протиаварійної роботи.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1) провести погодження проекту регуляторного акта із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та подати на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернету – на офіційному веб-сайті Міненерговугілля України

3) суб'єктам електроенергетики провести відповідну реорганізацію організаційної структури ведення протиаварійної роботи.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади (Міненерговугілля) чи органів місцевого самоврядування не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта - необмежений, але не перевищуватиме строку дії Закону України «Про ринок електричної енергії».

Оскільки регуляторний акт є розробленим відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» зміна положень акта чи втрата ним чинності можлива в разі внесення змін чи втрата чинності вказаним Законом.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності наказом Міненерговугілля «Про затвердження Порядку забезпечення операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці» його результативність визначатиметься такими показниками:

розмір надходжень до Державного бюджету України у вигляді податків та зборів – не зміниться;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта – суб'єкти господарювання на ринку електричної енергії;

зменшення кількості аварій та технологічних порушень у роботі ОЕС України (зменшення кількості відмов I категорії на 10% протягом 5 років; зменшення кількості відмов II категорії на 15% протягом 5 років; зменшення недовипуску електричної та теплової енергії на 10 %);

підвищення якості роботи оперативного персоналу, який виконує оперативне або оперативно-технологічне управління та експлуатаційне обслуговування енергоустаткування електростанцій та мереж;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами (об'єктами) господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – не зміниться;

Проект регуляторного акта та відповідний аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міненерговугілля в мережі Інтернет <http://mpe/kmu.gov.ua/>. Міненерговугілля у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту регуляторного акта і надаватиме роз'яснення щодо застосування акта, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акту

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Міністерством енергетики та вугільної промисловості України статистичним методом.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватиметься після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Для відстеження результативності, будуть використовуватися дані, отримані за результатами перевірок, проведених структурними підрозділами Державної інспекції енергетичного нагляду України та її територіальними органами.

**Міністр енергетики та
вугільної промисловості України**

І. Насалик

« _____ » _____

ДОДАТОК
до аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

П/Н	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	10280	51400
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	5448	27240
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	200	1000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	150	750
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ гривень	16078	80390
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	77	77
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання, гривень	1238006	6190030

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання /підвищення кваліфікації персоналу тощо	10280	10280	51400

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	4767	681	5448	27240

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	100	100	200	1000

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	150	150	750

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міненерговугілля України "Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці"

16.04.2018 | 10:55

Повідомлення про оприлюднення

проекту наказу Міненерговугілля України
«Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці»

Проект наказу Міненерговугілля України «Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці» підготовлено з метою створення відповідно до законодавства порядку планування, підготовки, складання та проведення протиаварійної роботи для визначення відповідної системи безпечної і надійної експлуатації об'єктів електроенергетики, підвищення їх екологічної безпеки.

Досягнення поставленої мети вирішується за рахунок підвищення якості планування, підготовки, складання та проведення протиаварійної роботи на підприємствах електроенергетичної галузі.

Перегляд Положення виконано з урахуванням досвіду експлуатації та вимог існуючих національних стандартів у частині паралельної роботи електричних станцій та енергосистем у складі ОЕС України.

Зауваження та пропозиції слід надсилати на адреси:

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 01001 МСП вул. Хрещатик, 30; e-mail: andrey.kovalchuk@mev.gov.ua

Державна регуляторна служба України, 01011 м. Київ, вул. Арсенальна 9/11; e-mail: mail@dkrp.gov.ua

Проект регуляторного акта та аналіз регуляторного впливу оприлюднені шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Міненерговугілля в мережі Інтернет mev.kmu.gov.ua.

Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом місяця з дати оприлюднення в письмовому або електронному вигляді.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України

1. Проект наказу Міненерговугілля України «Про затвердження Положення щодо забезпечення операційної безпеки ОЕС України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці»
2. Пояснювальна записка до проекту наказу.
3. Аналіз регуляторного впливу проекту наказу.

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

«20» 02. 2018

м. Київ

№ 125

Про внесення змін до Плану діяльності Міненерговугілля України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міненерговугілля України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік, затвердженого наказом Міненерговугілля від 15.12.2017 № 751, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

І. Насалик

038529

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики та теплоенергетики
20.02 2018 №125

**Зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики та теплоенергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік**

№ з/п	Вид та назва проекту РА	Мета прийняття РА	Підрозділи, відповідальні за розроблення проектів РА	Термін підготовки проекту РА
15.	Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927»	Усунення виявлених в результаті впровадження Технічного регламенту неточностей/недоліків, що запобігатиме різному тлумаченню положень Технічного регламенту	Департамент нафтогазового комплексу	I квартал 2018 р.
16.	Закон України «Про енергетичного омбудсмена»	Запровадження в Україні інституту енергетичного омбудсмена в якості посередника, незалежної третьої особи, що сприяє посиленню ролі споживачів у відносинах з суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг	Департамент електроенергетичного комплексу	I квартал 2018 р.
17.	Наказ Міністерства енергетики та теплоенергетики «Про затвердження змін до Положення про спеціальну підготовку і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики»	Затвердити зміни до Положення про спеціальну підготовку і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики	Департамент електроенергетичного комплексу	I квартал 2018 р.
18.	Наказ Міністерства енергетики та теплоенергетики «Про затвердження Порядку забезпечення операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України в частині організації протиаварійної роботи в електроенергетиці»	Впровадження та розвиток сучасних систем контролю технічного стану, автоматичної діагностики і моніторингу технологічного устаткування об'єктів електричних мереж	Департамент електроенергетичного комплексу	I квартал 2018 р.

Бач